

Puławy, 07.06.2026

dr hab. Jacek Żmudzki, prof. instytutu
Dział Bakteriologii i Chorób Bakteryjnych Zwierząt
Państwowy Instytut Weterynaryjny
– Państwowy Instytut Badawczy
w Puławach

RECENZJA

dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego

dr. n. roln. Piotra Cybulskiego

Podstawa wykonania recenzji

Podstawą formalną sporządzenia recenzji jest pismo dr. hab. Tomasza Sadowskiego, prof. SGGW, przewodniczącego Rady Dyscypliny Weterynaria Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 20 maja 2026 r., powołujące się na uchwałę nr 73/WET-2025/2026 Rady Dyscypliny Weterynaria SGGW z dnia 20 maja 2026 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. n. roln. Piotrowi Cybulskiemu na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) oraz Uchwały Nr 90-2022/2023 Senatu SGGW z dnia 26 czerwca 2023 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu przeprowadzenia postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

1. Przebieg pracy naukowo-zawodowej

Dr n. roln. Piotr Cybulski jest absolwentem Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W roku 2013 uzyskał tytuł lekarza weterynarii. W tym samym roku, rozpoczął pracę w firmie Goodvalley Agro S.A. i pracuje w niej do chwili obecnej. W 2017 r. dr Cybulski ukończył studia podyplomowe zdobywając

tytuł zawodowy w dziedzinie weterynaryjnej diagnostyki laboratoryjnej oraz w 2018 r. został specjalistą w zakresie chorób trzody chlewnej. W 2021 r. na podstawie przedstawionej pracy doktorskiej pt.: „Analiza czynników ryzyka występowania wrzodów żołądka u tuczników” i złożeniu wymaganych egzaminów, uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych. W 2021 r. dr Cybulski ukończył studia na Wydziale Humanistycznym Politechniki Koszalińskiej, uzyskując licencjat z filologii angielskiej.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe dr n. roln. Piotr Cybulski przedstawił cykl sześciu artykułów naukowych opublikowanych w latach 2023-2026 opatrzonych tytułem „Diagnostyka kliniczna i laboratoryjna nowo pojawiających się bakteryjnych i wirusowych patogenów trzody chlewnej w Polsce”. Wspólnym mianownikiem wszystkich prac jest pierwsza w Polsce izolacja lub identyfikacja molekularna czynników bakteryjnych i wirusowych chorób świń. We wszystkich pracach Habilitant jest pierwszym autorem i jednocześnie autorem korespondencyjnym. Zgodnie ze złożonymi deklaracjami Habilitant przeprowadził większą część badań, brał udział w uzyskiwaniu materiału do badań, opracował i zinterpretował wyniki, sformułował wnioski, napisał manuskrypty prac i wysłał je do druku oraz wykonał korekty po recenzjach. Stosowne oświadczenia współautorów, stanowiące integralną część osiągnięcia naukowego będącego podstawą do uzyskania stopnia doktora habilitowanego, potwierdzają wiodący i pierwszoplanowy udział dr. Cybulskiego (od 65 do 80%) w powstaniu wszystkich prac. Wszystkie publikacje zostały opublikowane w czasopismach wyróżnionych w *Journal Citation Reports* a sumaryczny IF za powyższe prace wynosi 13,4. łączna punktacja 6 prac zgodnie z rokiem ich opublikowania według listy czasopism punktowanych MNiSW wynosi 650. Liczba cytowań zgłoszonych prac wynosi 5.

Załączone do wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego z dnia 20.05.2026 przez dr. Piotra Cybulskiego prace, stanowiące osiągnięcie naukowe, zostały w autoreferacie podzielone na poszczególne podrozdziały opisujące problematykę badawczą podejmowaną w ramach osiągnięcia naukowego w kolejnych powiązanych tematycznie pracach (H1-H6), wyznaczeniu celu podejmowanych badań, określeniu materiału badawczego wraz ze szczegółową ich metodyką, omówieniem przeprowadzonych badań i osiągniętych wyników oraz ich podsumowaniem, wnioskami

i wykazem piśmiennictwa (75 pozycji). Warto dodać, że 30 pozycji piśmiennictwa to publikacje z ostatnich 10 lat.

W syntetycznym wprowadzeniu Habilitant przedstawia zagadnienia związane z rolą enteropatii krwotocznych u świń w produkcji trzody chlewnej wskazując na główne czynniki zjadliwości beztlenowych krętków z rodzaju *Brachyspira*. Habilitant podkreśla, że ekonomiczna produkcja nie jest możliwa, prowadząc do znacznych strat w hodowli świń wynikających ze zmniejszonych przyrostów masy ciała (m.c.), gorszego wykorzystania paszy oraz zwiększonego zużycia antybiotyków. Dr Cybulski opisuje potencjał chorobotwórczy pozostałych dwóch silnie beta-hemolitycznych krętków z gatunku *B. suanatina* i *B. hampsonii*, które potencjalnie mogą brać udział w koinfekcji z udziałem *B. hyodysenteriae*. Habilitant podkreśla, że badania nad występowaniem wspomnianych krętków wykonano w licznych krajach europejskich, w Stanach Zjednoczonych oraz w Kanadzie, lecz sytuacja dokumentująca zakażenia w Polsce jest nierozpoznana (Praca H-1: Cybulski P, Strutzberg-Minder K, Michalik E, Kondratiuk R, Jablonski A. First molecular detection of *Brachyspira suanatina* on pig farms in Poland. J Vet Res. 2023, 20;67(3):353-359. doi: 10.2478/jvetres-2023-0038; i H2: Cybulski P, Strutzberg-Minder K, Michalik E, Kondratiuk R, Jabłoński A. First molecular detection of *Brachyspira hampsonii* on pig farms in Poland. Acta Vet Hung. 2024, 19;72(2):66-70. doi: 10.1556/004.2024.00960).

Kolejnym opisywanym drobnoustrojem o potencjale zoonotycznym jest *Aerococcus viridans*. W pracy H-3 (Cybulski P, Kondratiuk R, Spiekermeier I, Woźniakowski G. First isolation of *Aerococcus viridans* from clinical specimens collected on a pig farm in Poland. J Vet Res. 2024, 11;68(4):509-514. doi: 10.2478/jvetres-2024-0058) Habilitant wskazuje na sporadyczne zakażenia opisane przez zagranicznych autorów występujące zarówno u człowieka jaki i u trzody chlewnej w postaci zakażeń układu moczowego, zapalenia stawów oraz opon mózgowo-rdzeniowych, jak i u krów mlecznych powodując zapalenia gruczołu mlekowego. Dr Cybulski również tym razem podejmuje wyzwanie i dokumentuje po raz pierwszy wykrycie *A. viridans* w stadach trzody chlewnej w Polsce.

Klebsiella pneumoniae to niewątpliwie poważnie zagrożenie dla człowieka w zakażeniach szpitalnych i poza środowiskiem szpitala. Nieliczne prace dokumentujące objawy kliniczne na tle zakażeń *K. pneumoniae* u zwierząt gospodarskich i wynikająca z tego możliwa transmisja pomiędzy pracownikami ферmy, a zwierzętami skłoniła

dr. Cybulskiego do podjęcia kolejnej próby opisanie zaobserwowanych w gospodarstwach licznych przypadków posocznicy u prosiąt ssących (Praca H-4: Cybulski P, Spiekermeier I, Kondratiuk R, Jabłoński A, Tarka P, Woźniakowski G. First Isolation of *Klebsiella pneumoniae* from septicemic piglets in Poland. *Microorganisms*. 2026, 22;14(1):256. doi: 10.3390/microorganisms14010256).

Dr Cybulski podjął również temat zakażeń wirusowych należących do podrodziny Betaherpesvirinae i Gammaherpesvirinae (H-5: Cybulski P, Socha W, Jabłoński A, Kondratiuk R, Rybkowska W, Stadejek T, Larska M. First molecular detection of porcine cytomegalovirus (PCMV) and porcine lymphotropic herpesvirus (PLHV) in domestic pigs in Poland. *Pathogens*. 2025, 18;14(4):396. doi: 10.3390/pathogens14040396) oraz rotawirusowych (H-6: Cybulski P, Spiekermeier I, Rybkowska W, Rynkowski J, Stadejek T. First molecular detection of porcine rotavirus B (RVB) in Poland - case study and genome analysis. *Porcine Health Manag*. 2025, 13;11(1):59. doi: 10.1186/s40813-025-00472-3) biegunek u prosiąt ssących, które powszechnie wstępują na świecie a obecnie w Polsce w laboratoriach nie są diagnozowane.

Habibant, wskazując na potrzebę udokumentowania procesu diagnostycznego prowadzącego do rozpoznania bakteryjnych i wirusowych czynników chorobotwórczych świń dotychczas nie opisanych w krajowym piśmiennictwie, a ważnych z punktu widzenia zdrowotnego i ekonomicznego wskazał jednoznacznie zasadniczy cel swoich badań. Dr Cybulski sformułował 5 jednobrzmiących głównych celów badawczych, których wyniki znalazły się w prezentowanym osiągnięciu naukowym (cyklu publikacji). Cele te dotyczyły pierwszego udokumentowanego naukowo w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej wykrycia czterech bakterii z gatunku *Brachyspira suanatina* i *Brachyspira hampsonii*, *Aerococcus viridans* i *Klebsiella pneumoniae* oraz trzech wirusów przedstawicieli Betaherpesvirinae (PCMV), Gammaherpesvirinae (PLHV-1) (w Polsce jak i w Europie) oraz rotawirusów w materiale klinicznym pochodzącym od świń.

Swoje badania dr Cybulski prowadził na licznym i zróżnicowanym wiekowo materiale klinicznym pochodzącym z wielkotowarowych ferm trzody chlewnej zlokalizowanych w województwie zachodniopomorskim, pomorskim i wielkopolskim. Do badań w kierunku enteropatii krwotocznych wykorzystał 360 próbek indywidualnych pochodzących od tuczników stanowiących 9 próbek zbiorczych (po 40 próbek na jedno gospodarstwo). W przypadku zakażeń na tle *A. viridans* i *K. pneumoniae* materiał stanowiło odpowiednio

7 wymazów pobranych od warchlaków z objawami zapalenia stawów oraz 13 losowo wybranych prosiąt z objawami posocznicy, od których pobrano płuca, nerki i wycinki wątroby. Do badań wirusologicznych obejmujących zakażenia cytomegalowirusem świń (PCMV) i limfotropowym wirusem świń Habilitant wykorzystał wymazy z nosa od 45 warchlaków, a w przypadku zakażeń rotawirusowych materiałem klinicznym stanowiło 5 martwych trzydniowych prosiąt, od których pobrano treść jelit do izolacji DNA i RNA.

Chciałbym podkreślić niezwykle szeroką wiedzę diagnostyczno-laboratoryjną i znajomość technik badawczych umożliwiających dr. Cybulskiemu w codziennej praktyce lekarsko-weterynaryjnej właściwe rozpoznanie chorób występujących na fermach będących pod jego opieką. Na pochwałę zasługuje fakt, że Habilitant samodzielnie opracował wiele testów w diagnostyce różnicowej enteropatii krwotocznych (*Brachyspira* spp. *Salmonella* spp.), pomimo że nie pracuje na co dzień w laboratorium. Doskonale odnajduje się w technikach biologii molekularnej, stosując testy real-time PCR do wykrywania materiału genetycznego *M. hyorhinis*, *M. hyosynoviae*, *Streptococcus suis*, *Glaesserella parasuis*, *Actinobacillus pleuropneumoniae* i *Actinobacillus suis* powodujących podobne objawy kliniczne jak przy zakażeniach *Aerococcus viridans* oraz multiplex PCR, różnicujące większość gatunków krętków z rodzaju *Brachyspira* spp., zarówno tych patogennych jak i o wątpliwej patogenności. Badacz doskonale wykorzystuje nowoczesne techniki identyfikacji oparte o ocenę profilu białkowego bakterii (MALDI-TOF MS), wykorzystujące metodę spektrometrii mas łączoną z analizatorem czasu przelotu. Ponadto Habilitant świetnie odnajduje się w tradycyjnych metodach bakteriologicznych, czego dowodem jest wykorzystana przez niego czterotygodniowa hodowla bakterii rodzaju *Mycoplasma*, wymagająca sporego doświadczenia w hodowlach płynnych oraz jej precyzyjnej obserwacji pod mikroskopem. Równolegle dr Cybulski wykorzystuje szereg podłoży mikrobiologicznych powszechnie stosowanych w mikrobiologii weterynaryjnej stosowanej w diagnostyce różnicowej chorób bakteryjnych świń. Należy wspomnieć, że nie umknęła uwadze Habilitanta równie istotna diagnostyka różnicowa w ocenie parazytologicznej próbek kału, w której wykorzystał technikę sedymentacji i flotacji. Wśród innych technik badawczych zastosowanych przez Habilitanta znalazły się nowoczesne systemy sekwencjonowania z wykorzystaniem metody BLAST, które zostały wykorzystane do przeszukiwania genomów *K. pneumoniae*, a uzyskane sekwencje zostały poddane typowaniu molekularnemu metodą MLST. W przypadku badań wirusologicznych

Habilitant zastosował sekwencjonowanie metodą Sangera, a w diagnostyce różnicowej dodatkowo zbadał próbki na obecność materiału genetycznego wirusów układu oddechowego świń w tym IAV (influenza virus), PRSSV oraz wirusa parainfluenzy (PPIV-1). W przypadku identyfikacji w kierunku rotawirusowych biegunek u prosiąt ssących oprócz techniki real-time PCR wykluczającej biegunki na tle PEDV i TGEV zastosował posiew redukcyjny na sześciu podłożach wybiórczych w celu izolacji *C. perfringens* i *C. difficile*, a następnie wykonał dalsze typowanie wspomnianych bakterii beztlenowych i *E. coli* z wykorzystaniem PCR. W ostatnim etapie do analizy filogenetycznej Habilitant zastosował sekwencjonowanie nowej generacji (NGS). Dr Cybulski zastosował zróżnicowane techniki badawcze dobrane adekwatnie do prowadzonych badań, co dowodzi jego doskonałego warsztatu laboratoryjnego.

Mając na uwadze szczytkowe dane dotyczące prevalencji *Brachyspira suanatina* i *B. hampsonii* w Europie oraz na świecie badania przeprowadzone dr. Cybulskiego w tym zakresie są wyjątkowo trafione i uzasadnione. W bazie danych PubMed opisano szczegółowo zakażenia świń *B. suanatina* u 60% tuczników na fermie w południowych Niemczech z objawami krwotocznej biegunki, jednocześnie wykluczając zakażenia *Salmonella* spp., *Lawsonia intracellularis* oraz *B. hyodysenteriae*. W przypadku *B. hampsonii* pierwsze szczegółowe fenotypowe i molekularne badania przeprowadzono w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie na próbkach kału pobranych od zwierząt z typowymi objawami dyzenterii świń, u których nie stwierdzono obecności materiału genetycznego *B. hyodysenteriae*. W Europie jedynie w Niemczech i w Belgii potwierdzono obecność *B. hampsonii*. Ogólnie odsetek zakażeń na terenie Europy pozostaje więc nieznan. Brak danych w literaturze fachowej na temat sytuacji epizootycznej dotyczącej zakażeń *B. suanatina* i *B. hampsonii* jednoznacznie potwierdza zasadność prowadzonych badań, które wypełniają lukę diagnostyczną, podkreślając jednocześnie dużą wartość poznawczą oraz aplikacyjną opracowanych metod w diagnostyce różnicowej enteropatii krwotocznych świń. Dzięki wyjątkowo dopracowanemu warsztatowi diagnostycznemu Habilitant będzie w przyszłości mógł prowadzić badania nad prevalencją tych drobnoustrojów w Polsce, co będzie miało praktyczne znaczenie dla lekarzy weterynarii w pracy klinicznej.

W trzeciej pracy doświadczalnej osiągnięcia naukowego (H-3) Habilitant, jak już wspomniano wcześniej, po raz pierwszy w Polsce udokumentował wykrycie zakażeń *A.*

viridans wywołujące zapalenie stawów u świń, często niedocenianych, a mających realny wpływ na zdrowotność stada. Autor pracy słusznie zauważa fenotypowe podobieństwo do paciorkowców i gronkowców, co z całą pewnością w laboratoriach diagnostycznych na całym świecie prowadzi do błędnej identyfikacji i znacznego niedoszacowania wielonarządowych zakażeń powodowanych tym drobnoustrojem.

W kolejnej, czwartej pracy cyklu (H-4) Habilitant ocenił wpływ zakażenia *K. pneumoniae* u prosiąt ssących z objawami posocznicy na wyniki produkcyjne, w tym sezonowy (maj-wrzesień) wzrost padnięć wynikający ze stresu cieplnego. Ponadto wykluczył wpływ potencjalnie skontaminowanego środowiska zewnętrznego, wynikający z braku dostępu zwierząt na fermach wielkotowarowych w Polsce (przestrzeganie zasad bioasekuracji i potencjalne zakażenia ASFV), w stosunku do wybiegów zewnętrznych, które znacząco zwiększają ryzyko kontaminacji patogenną florą bakteryjną, w porównaniu do wolnowybiegowych ferm ściółkowych, jak ma to miejsce w Anglii lub Australii. Dr Cybulski podkreślił, że system utrzymania prosiąt na podłożach rusztowych w znaczący sposób ogranicza możliwość zakażenia prosiąt *K. pneumoniae* w przeciwieństwie do podłoży ściółkowych. Habilitant dzięki wykorzystaniu analizy MLST wśród pozyskanych izolatów *K. pneumoniae* wykazał identyczny typ sekwencyjny ST25 w Polsce, który wcześniej stwierdzono w Anglii i Australii u prosiąt ssących z objawami posocznicy.

W piątej publikacji doświadczalnej w przebiegu wielu analiz genetycznych (sekwencjonowanie metodą Sanger) i filogenetycznych dr Cybulski potwierdził u 6, 8 i 10 tygodniowych warchlaków 60% próbek dodatnich w kierunku herpeswirusów, z czego 35,6% stanowiło zakażenia cytomegalowirusem (SuHV-2/PCMV), a pozostałe infekcje 24,4% lipotropowym herpeswirusem świń typu 1 (SuHV-3/PLHV-1). Habilitant zaobserwował brak korelacji pomiędzy PCMV/IAV i PLHV-1. i opisał koinfekcje PCMV/IAV oraz PLHV-1/IAV.

W ostatniej pracy cyklu osiągnięcia naukowego (H-6) Habilitant wykonał szeroko pojętą diagnostykę różnicową chorób bakteryjnych i wirusowych. Materiałem do badań były treści jelit pobranych od prosiąt z objawami biegunki, w których stwierdził obecność drobnoustrojów bakteryjnych takich jak: enteropatogenne *E. coli* posiadających białka adhezyjne (fimbrialne) FimA i FimH, *C. perfringens* typ A oraz *C. difficile* wykazujących zdolność do wytwarzania enterotoksyn i/lub toksyn. Analizy wykonane przez dr. Cybulskiego wykazały również obecność bakterii z Rodziny: *Enterobacteriaceae*,

Lactobacillaceae i *Fusobacteriaceae*. Pozyskany materiał, jak wskazuje autor powyższej pracy doświadczalnej, pochodził odmiotów z typowymi objawami infekcji rotawirusowych (RVB), a w analizach NGS przypisano wysoką liczbę odczytów RVB, co według Habilitanta należy uznać za główny czynnik etiologiczny biegunki prosiąt ssących. Niewątpliwym osiągnięciem dr Cybulskiego w omawianym manuskrypcie jest fakt, że autor pracy jako pierwszy w Polsce jak i w Europie udokumentował wykrycie RVB u osesków bez współudziału innych patogennych wirusów świń. Autor podkreśla potencjalny wpływ bakteryjnych czynników zjadliwości, które mogły zaostrzyć przebieg choroby. Cenną informację, którą autor publikacji umieścił w autoreferacie, a co wynika z Jego szerokiej wiedzy jako specjalisty chorób trzody chlewnej, jest fakt, że zestaw szczepionek w badanym stadzie podawanych lochom profilaktycznie przed porodem, nie zawierał w swoim składzie komponentów białka fimbrialnego FimA i FimH, a zastosowane preparaty tylko częściowo zabezpieczały stado podstawowe przed wcześniej wspomnianymi czynnikami zjadliwości, co w konsekwencji przyczyniło się do ograniczonego poziomu odporności biernej przekazywanej prosiętom w siarze.

Reasumując, recenzowane publikacje, wyodrębnione jako szczególne osiągnięcie naukowe stanowią jednotematyczny cykl prac poświęcony wnikliwej dokumentacji zakażeń bakteryjnych i wirusowych patogenami trzody chlewnej nieraportowanymi wcześniej w Polsce. Nowatorski charakter tych badań wynika z faktu, iż dwie pozycje cyklu stanowią odpowiednio pierwsze (H-6), oraz drugie (H-4) takie studium przypadku w Europie. Ponadto innowacyjność przedstawionych badań wynika z ich wysokiej wartości poznawczej, naukowej, a w szczególności aplikacyjnej, które w znaczący sposób wzbogacają wiedzę diagnostyczno-laboratoryjną i mogą stanowić inspirację do dalszego rozwoju laboratoriów weterynaryjnych w kraju. Moim zdaniem osiągnięcia Habilitanta sformułowane są trafnie i w pełni oddają wykonanie celu zaplanowanych badań. Uważam, że prace przedstawione przez dr. Cybulskiego jako szczególne osiągnięcie naukowe, spełniają wymagane kryteria w myśl obowiązujących przepisów.

3. Ocena aktywności naukowej

Dorobek dr. Piotra Cybulskiego jest tematycznie spójny i liczy łącznie 37 publikacji. Dokumentacja dorobku została przygotowana starannie i drobiazgowo. Przed uzyskaniem stopnia doktora n. roln. kandydat opublikował 4 prace oryginalne, 7 artykułów

przeglądowych oraz 2 prace popularnonaukowe. Po doktoracie, w latach 2021-2025, opublikował jako autor (w 7 z nich jest pierwszym autorem) lub współautor, 16 prac oryginalnych i 3 monografie w czasopismach popularnonaukowych. Łączna liczba prac oryginalnych opublikowanych przez dr. Cybulskiego w uznanych czasopismach naukowych wynosi 18, co należy uznać za wyjątkowo dobry wynik biorąc pod uwagę intensywny i obciążający charakter pracy terenowej Habilitanta.

Należy zaznaczyć, że 16 prac oryginalnych opublikowanych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora przez Habilitanta zostało napisanych w języku angielskim, w recenzowanych czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR), o współczynniku wpływu Impact Factor (IF) od 0,3 do 4,7. Warto pokreślić że, wśród 16 prac aż w 13 publikacjach IF wynosił powyżej 3,0, co stanowiło 81% artykułów z bardzo wysokim współczynnikiem wpływu.

Sumaryczny IF dorobku dr. Cybulskiego jest znaczący i wynosi 71,085, z czego 4,669 przypada na prace, które ukazały się przed obroną pracy doktorskiej, co wskazuje na prawidłowy rozwój naukowy Habilitanta po uzyskaniu przez Niego stopnia naukowego doktora i świadczy o dbałości o publikowane wyniki badań własnych w renomowanych czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym. Fakt ten jest jednocześnie potwierdzeniem wysokiego poziomu merytorycznego Jego prac. Publikacje dr. Cybulskiego były często cytowane. Liczba cytowań, z wyłączeniem autocytowań, według bazy Web of Science wynosi 72, indeks Hirscha = 6.

Kandydat poza publikacjami, posiada w dorobku odznaczenie resortowe „Zasłużony dla rolnictwa” przyznane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za 10 lat pracy przy programie zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego na terenie województwa zachodniopomorskiego oraz jest laureatem 3 nagród PTNW za prace rozwiązujące problem kliniczny, diagnostyczny i terapeutyczny.

W związku z wąską specjalizacją zawodową w dziedzinie hyopatologii, całość dorobku publikacyjnego Habilitanta skupiona jest wokół prewalencji, profilaktyki, diagnostyki laboratoryjnej oraz chorób zakaźnych trzody chlewnej i koncentruje się na zagadnieniach, które można ująć w siedmiu obszarach tematycznych.

Pierwszy z nich dotyczy pionierskich badań nad prewalencją i czynnikami ryzyka wrzodów żołądka świń. Habilitant jako pierwszy na świecie zbadał imponującą liczbę próbek (łącznie ponad 32 tysiące) pochodzących od tuczników poddanych analizie

poubojowej. Niemal 72% tuczników (23 tysiące) rozwinęło zmiany patologiczne części przełykowej żołądka, a niespełna 55% wykazało owrzodzenia części bezgruczołowej żołądka. Nagłe padnięcia zwierząt spowodowane skrwawieniem do przewodu pokarmowego na tle ostrego owrzodzenia żołądka w wielotowarowych fermach świń stały się powszechnym problemem zdrowotnym na całym świecie. Wpływ na ekonomikę produkcji i wyzwanie w aspekcie dobrostanu zwierząt skłoniło Habilitanta do oceny czynników ryzyka związanych z występowaniem tej choroby. Dr Cybulski wykazał m.in. statystycznie istotny związek występowania owrzodzeń żołądka w przypadku podniesienia poziomu białka w paszy podawanej tucznikom, negatywnym skutkiem nadmiernego zagęszczenia świń w kojcach wskazując na kluczową zależność między wielkością stada, a prevalencją choroby, zastosowaniem podłogi ściółkowych lub bezściółkowych oraz szeroko rozumianym nieodpowiednim zarządzaniem fermą.

Drugim tematem badawczym było wyznaczenie stężeń wybranych antybiotyków w mleku loch z wykorzystaniem ultra wysokosprawnej chromatografii cieczowej z tandemowym spektrometrem mas. W doświadczeniu Habilitant w kolejnych grupach podawał lochom domięśniowo oksytetracyklinę (30 mg/kg m.c.), tiamulinę i tylozynę. Celem badań była ocena skutków ekspozycji osesków na pobrane przez prosięta wraz z mlekiem matki w/w antybiotyki. Na przykładzie oksytetracykliny i najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości (MRL) tego antybiotyku w mleku krowim które wynoszą 100 µg/l, przy dopuszczalnym dziennym spożyciu się na poziomie ≤30 µg/kg m.c. oszacowano, że w próbkach mleka loch karmione 2-dniowe prosięta mogą być narażone na pobranie oksytetracykliny w dawkach ponad 10-krotnie przekraczających limity określone w normach bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego przeznaczonej do spożycia przez człowieka.

W ramach trzeciego obszaru badawczego Habilitant podjął badania nad profilaktyką zaburzeń rozrodu loch związanych z cirkowirusem typu 2 (PCV-2) oraz wirusem grypy świń typu A (H1N1). Celem badań była ocena skuteczności immunoprofilaktyki oraz jej wpływu na podstawowe parametry reprodukcyjne loch tj. wskaźniki: poronień, powrotu do rui, wyproseni oraz liczby żywo, martwo urodzonych prosiąt, zmumifikowanych oraz o niskiej żywotności. Habilitant wykazał skuteczność kliniczną zastosowanych preparatów w przeprowadzonych terenowych doświadczeniach na wielkotowarowych fermach świń.

Kolejnym przedmiotem badań było wykorzystanie płynu ustnego jako matrycy do oznaczania stężeń wybranych antybiotyków oraz hormonów płciowych. Dr Cybulski wykazał, że większość stosowanych powszechnie antybiotyków w terapii chorób świń była wykrywalna w płynie ustnym z zastosowaniem ultra - wysokosprawnej chromatografii cieczowej z spektrometrem mas. Opracowana metoda wraz z zespołem badawczym Instytutu Weterynaryjnego w Puławach oprócz wartości poznawczej ma charakter aplikacyjny, ponieważ dopuszczona została do komercyjnego użytku w PIWet-PIB. Ponadto przy wykorzystaniu tej samej techniki Habilitant wykazał przydatność płynu ustnego do przedubojowego przewidywania wystąpienia zapachu płciowego tuszy knura po wcześniejszej aplikacji komercyjnego preparatu zawierającego analog czynnika uwalniającego gonadotropiny (GnRF).

Następnym obszarem aktywności naukowej Habilitanta były badania dotyczące diagnostyki zakażeń oraz zmienności wirusa grypy typu A u świń. Na podstawie przeprowadzonych badań dr Cybulski stwierdził obecność materiału genetycznego IAV w blisko 66% (n=376 wymazów z nosa) badanych ferm. Łącznie uzyskał 21% dodatnich wymazów z nosa i niespełna 49% dodatnich próbek płynu ustnego. Ponadto wykazał, że próbki płynu ustnego mogą być przydatne w monitorowaniu zakażeń i subtypowaniu IAV, jednak nie mogą w pełni zastąpić wymazów z nosa, które są bardziej przydatne w ocenie monitoringowej zakażeń wirusem grypy.

Zainteresowania Habilitanta koncentrowały się również wokół obszarów badawczych związanych z prewalencją i filogenezą parainfluenzy świń (PPIV-1), które wykazały, że PPIV-1 jest szeroko rozpowszechniony w polskiej populacji świń (76,7% ferm dodatnich; n=30 zbadanych gospodarstw). Habilitant podkreślił szczególny charakter aplikacyjny przeprowadzonego doświadczenia wynikający z faktu, że wirus parainfluenzy wykryto u świń z objawami klinicznymi ze strony układu oddechowego u których nie stwierdzono zakażeń PRRSV i IAV. W związku z powyższym dr Cybulski słusznie zauważył, że PPIV-1 powinien być uwzględniony w diagnostyce różnicowej chorób zakaźnych układu oddechowego świń.

Ciekawym kierunkiem badań Habilitanta była ocena wpływu wybranych chorób układu oddechowego świń na m.c. oraz obniżoną zawartość mięsa w tuszy. W wyniku przeprowadzonych badań wskazano, że zwierzęta ze zmianami anatomo-patologicznymi tkanki płucnej (powyżej 15%) ocenianymi podczas badania poubojowego wykazywały

istotne niższe dzienne przyrosty m.c. w stosunku do świń nie wykazujących zmian sekcyjnych w płucach oraz zauważalny spadek wydajności rzeźnej (mięśność). Kolejnym celem badań dr. Cybulskiego, była analiza jakości mięsa i tłuszczu knurów poddanych szczepieniu czyli tzw. kastracji immunologicznej oraz samców niekastrowanych chirurgicznie. Wyniki jednoznacznie wykazały, że ubój knurów niekastrowanych o m.c. 120 kg korzystnie wpłynął na zawartość białka w ich mięsie, jednak brak kastracji w istotny sposób pogorszył walory technologiczne mięsa i jakość tłuszczu, wynikający z pozostającego intensywnego zapachu płciowego.

4. Ocena pozostałej aktywności: w tym dydaktycznej i popularyzatorskiej

Analizując osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne oraz osiągnięcia w zakresie popularyzacji nauki, należy stwierdzić, że dr Cybulski aktywnie współpracował z wieloma ośrodkami naukowymi zarówno w Polsce, jak i w Unii Europejskiej, a także Stanami Zjednoczonymi Ameryki (USA). W roku 2025 Habilitant odbył staż naukowy w Dziale Wirusologii i Chorób Wirusowych Zwierząt PIWet-PIB w Puławach. W latach 2017-2024 Habilitant uczestniczył w 3 szkoleniach dotyczących zdrowia i szeroko pojętej produkcji świń. Dr Cybulski recenzował 33 prace oryginalne o zasięgu międzynarodowym, a w latach 2022-2023 był członkiem Rady Programowej kierunku zootechnika na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt Politechniki Bydgoskiej. W latach 2016-2017, 2022 i 2025 prowadził działalność dydaktyczną prowadząc wykłady na studium specjalizacyjnym z zakresu chorób trzody chlewnej oraz prelekcje dla uczniów techników weterynaryjnych i studentów medycyny weterynaryjnej oraz zootechniki. Praca inżynierska której promotorem był dr Cybulski nie powinna być dołączona w całości do autoreferatu Habilitanta, ponieważ de facto nie jest Jego pracą, a jedynie sprawował nadzór merytoryczny nad jej powstaniem. Według mojej opinii zamieszczona informacja o działalności promotorskiej Habilitanta jest w zupełności wystarczająca. Ponadto dr Cybulski jest członkiem trzech zagranicznych towarzystw naukowych: Swine and Wine Group; Austria, American Association of Swine Veterinarians; USA i European Association of Porcine Health Managment oraz Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych z oddziałem w Toruniu.

5. Wniosek końcowy

Biorąc pod uwagę całokształt dorobku naukowo-badawczego, współpracę naukową oraz aktywność dydaktyczną i organizacyjną w przesłanej do oceny dokumentacji, uważam, że dr n. roln. Piotr Cybulski posiada dorobek zasługujący na pozytywną ocenę. Jego osiągnięcia naukowe, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowią istotny wkład w rozwój medycyny weterynaryjnej, zarówno w aspekcie naukowym jak i praktycznym.

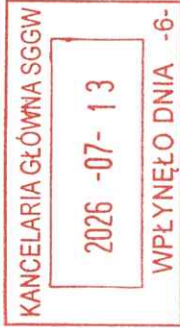
Przedstawione przez Habilitanta oryginalne osiągnięcie w postaci jednotematycznego cyklu 6 prac publikacji dotyczących diagnostyki klinicznej i laboratoryjnej nowo pojawiających się bakteryjnych i wirusowych drobnoustrojów świń w pełni spełnia wymogi określone w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.). W związku powyższym wnioskuję o podjęcie dalszych czynności w postępowaniu o nadanie dr. n. roln. Piotrowi Cybulskiemu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk weterynaryjnych w dyscyplinie weterynaria.

Puławy, dnia 07.06.2026 r.

dr hab. Jacek Żmudzki, prof. instytutu

PAŃSTWOWY INSTYTUT WETERYNARYJNY
- PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY
i Chorób Bakteryjnych Zwierząt
Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy
Tel. 81 889 30 17

OPŁATA POBRANA
TAXE PERQUE-POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A.
Nr ID 603676/L

POLECENIE

PRIORYTET

PRIORYTET
PRIORITAIRE

(00)659007734631426825

(00)659007734631426825

(00)659007734631426825

(00)659007734631426825

(00)659007734631426825

(00)659007734631426825

(00)659007734631426825

R

2024

Poczta Polska
Opłata pobrana _____ zł _____ gr

Biuro Obsługi Nauki
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego
w Warszawie
ul. Nowoursynowska 166
02-787 Warszawa